

Stichting Vrienden van het Afasiencentrum

Jaarverslag 2019

Stichting Vrienden van het Afasiencentrum
Postbus 461, 2900 AL Capelle aan den IJssel, tel. 010 44 25
361
vrienden@praatatelier.nl bankrekening NL89
INGB 0003031996
www.afasie.nl/praatatelier kvk Rotterdam nr 244 08 248

Stichting Vrienden van het Afasiencentrum

Hersenletsel is meestal onomkeerbaar en heeft blijvende gevolgen voor de getroffene en zijn naasten. Bij volwassenen leidt een Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) vrijwel altijd tot een breuk in de levenslijn. De impact van de niet zichtbare gevolgen van NAH is groot op het dagelijks leven en participatie van de getroffene en zijn naasten.

Door afasie kan men moeite hebben met communiceren (lezen, begrijpen, praten en schrijven), concentreren of onthouden, chronisch vermoeid of overprikkeld zijn en/of slecht tegen licht- en geluidsprikkels kunnen: het kan mensen isoleren en vereenzaming ligt op de loer. Meedoen in de maatschappij vraagt om begrip en erkenning voor de blijvende gevolgen van NAH. Het contact met lotgenoten en de inzet van ervaringskennis draagt bij aan zingeving en een optimaal zelfredzaam en gelukkig leven.

Het Hersenletsel- en Afasiencentrum in Capelle aan den IJssel, een expertisecentrum voor iedereen die te maken heeft met NAH, werkt nauw samen met de patiëntenvereniging Hersenletsel.nl en biedt in de regio al 20 jaar interdisciplinaire behandeling, professionele begeleiding en ondersteuning op maat. Mensen met NAH en hun naasten staan centraal. Het centrum ondersteunt hen zodat ze de regie over hun leven kunnen behouden of verkrijgen met behandeling, begeleiding, zorg, cursussen, activiteiten en ontmoeting.

Het Praatatelier van het Hersenletsel- en Afasiencentrum biedt activiteiten aan die vrij toegankelijk zijn (er is geen verwijzing of indicatie nodig). Om deze activiteiten mogelijk te maken en mensen met communicatie beperkingen door hersenletsel hun plek in de samenleving (terug) te geven is geld nodig.

Sinds de oprichting in december 2006 spant de **Stichting Vrienden van het Afasiencentrum** zich hiervoor in. Op 29 juli 2019 verhuisde de stichting van de Reigerlaan 66 naar De Linie 5A te Capelle aan den IJssel.

Onze bestuursleden blijven zich inzetten om de activiteiten voor mensen met afasie onder de aandacht te brengen van een breed publiek en financieel te ondersteunen.

Dit doen we vanuit onze visie op welzijn, eigen kracht en samenwerking:

"De weg is lang en je kunt het niet alleen."

Het Praatatelier van Hersenletsel- en Afasiencentrum kon het afgelopen jaar denken in mogelijkheden dank zij de steun van onze Stichting Vrienden van het Afasiencentrum, de gemeente Capelle aan den IJssel, Hersenletsel.nl en de Stichting. Marline Fritzius. Het bestuur van de Stichting Vrienden van het Afasiencentrum spreekt zijn waardering uit voor allen die zich inspinnen voor het Praatatelier en legt in dit jaarverslag verantwoording af voor het gevoerde beleid van 1 januari tot 31 december 2019.

Capelle aan den IJssel, 16 mei 2020.

Bestuurssamenstelling

Op 7 november 2019 is de heer Peter J. Kern toegetreden tot het bestuur.

In 2019 bestond het bestuur uit:

De heer C. Donker	voorzitter
Mevrouw M.A.H. Verschaeve	secretaris
De heer R. Verzijl	penningmeester
Mevrouw J. Overbosch	lid
Mevrouw J.E. van Waarde	lid
De heer J. Ooms	lid
De heer P.J. Kern	lid

Allen zijn gezamenlijk bevoegd.

Activiteiten die de participatie ondersteunen

De stichting Vrienden van het Afasiencentrum stelt zich tot doel het welzijn van mensen met afasie te vergroten en faciliteert bijzondere welzijnsactiviteiten door het werven van donateurs, de verkoop van Kunstkaarten en het aanvragen van subsidie.

Beeldend communiceren en 'Afasie en schilderen'

Onze stichting vraagt subsidie aan bij de Stichting Marline Fritzius om op diverse dagen 'Afasie en schilderen' mogelijk te maken. Het aanbod van de schildercursussen met professionele kunstenaars wordt niet gefinancierd met gemeentelijke subsidie.

Per groep schilderen minimaal vijf mensen met afasie onder professionele begeleiding van een kunstenaar. Op maandagmiddag en vrijdagmiddag schildert men in de wijk Oostgaarde in de Beemsterhoek en op vrijdagmiddag in de wijk Schollebaar in de Bazuin te Capelle aan den IJssel. Het afgelopen jaar was een van de speciale thema's Rembrandt. De diverse kunstenaars stemden af en alle groepen Afasie en Schilderen konden in november op de open atelierdag exposeren in het atelier van Elly Kern.

Rembrandt expositie in atelier van Elly Kern

Na een hersenletsel hebben mensen vaak motorische beperkingen door een eenzijdige verlamming of coördinatiestoornissen. Ook het vermogen om op creatieve wijze om te gaan met onverwachte gebeurtenissen, op ideeën te komen, oplossingen te verzinnen en ideeën om te zetten in daden is heel lastig voor mensen met hersenletsel.

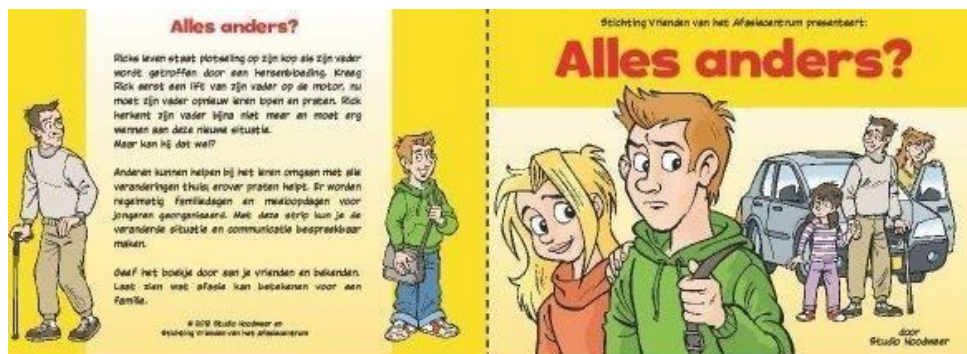
Beeldend communiceren geeft mensen met cognitieve functiestoornissen en talige beperkingen de mogelijkheid hun executieve en motorische vaardigheden te trainen, zich beter te uiten en op non-verbale wijze in contact te komen met de samenleving. Het activeren van de motorische kernen in de hersenen door middel van tekenen, schilderen en boetseren is belangrijk omdat zowel de motorische schrijfbewegingen als de beeldvorming in de hersenen op deze wijze kunnen verbeteren. Dit heeft een gunstige werking op het herstel en behoud van geleerde vaardigheden.

In het Hersenletsel- en Afasiecentrum aan de Reigerlaan / Linie 5 worden cliënten getraind in bovengenoemde vaardigheden. In de inspiratieruimte worden ze gestimuleerd kennis te maken met activiteiten 'beeldend communiceren' en na de trainingsfase kunnen ze instromen in een van de teken- of schildersgroepen van Afasie & schilderen.

Bekendheid genereren

Op de Focusdag in de Doelen in april, de Kunstmarkt in Capelle in september en de officiële opening van de nieuwe locatie van het Hersenletsel- en Afasiecentrum hebben

ervaringsdeskundigen en vrijwilligers informatie gegeven over leven met afasie en de welzijnsactiviteiten voor mensen met NAH in de regio.

De inhoud van ons stripverhaal : 'Alles anders?' blijft actueel. Als het in informatiestand ligt, bijvoorbeeld op informatiemarkten waar het Hersenletselcentrum Rotterdam Rijnmond met een stand staat, is er nog steeds veel belangstelling voor het stripboek. Het laat zien dat het ook voor gezinsleden soms lastig is deel te nemen aan het maatschappelijk leven als een van je ouders communicatie- of motorische beperkingen heeft. Het verhaal is uit het leven gegrepen met de ervaringen van deelnemers en hun gezin.

Ook onze verjaardagskalender, wenskaarten en kerstkaarten zijn nog steeds te bestellen op www.afasie.nl/praatatelier.

Bijzondere welzijnsactiviteiten

Ook in 2019 heeft de Stichting Vrienden van het Afasiecentrum heeft zijn steentje bijgedragen aan de organisatie van de bijzondere welzijnsactiviteiten zoals er waren het Zeilweekend, het bemannen van de stand op de Kunstmarkt, de officiële opening van de nieuwe locatie van het centrum en de feestelijke Kerstlunch.

Voor de inhoudelijke rapportage verwijzen wij naar de bijlage Praatatelier.

Financiële verantwoording

STICHTING VRIENDEN VAN HET AFASIECENTRUM JAARREKENING 2019

Balans per 31 december 2019

	31-12-19	31-12-18		31-12-19	31-12-18
<i>Activa</i>	€	€	<i>Passiva</i>	€	€
Voorraad kaarten/ kalenders	1.500	1.700	Algemene reserve	29.480	28.935
Debiteuren	1.171	1.377	Crediteuren	5.780	4.884
ING-bank	1.848	2.387	Reservering act. transitie	0	985
ING-spaarbank	39.000	36.000	Reservering muziek en zang	8.368	8.368
Kas	109	60			
Vooruitbetaald zeilen	0	1.648			
Totaal	43.628	43.172	Totaal	43.628	43.172

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

<i>Baten</i>	2019	2018	<i>Lasten</i>	2019	2018
	€	€		€	€
Subsidies	14.448	16.692	Activiteiten	18.308	19.335
Kaartverkoop	17	300	Kosten vrijwilligers	1.209	1.269
Giften en donateurs	283	1.543	Diversen incl. rentebaten	49	467
Bijdrage zeilen	3.340	2.757	Voorziening subsidie MF	0	1.500
Bijdrage kerstlunch	1.010	1.888			
Nadelig saldo	502	0	Voordelig saldo	0	609
Totaal	19.566	23.180	Totaal	19.566	23.180

SPECIFICATIES

	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
<i>Subsidies</i>			<i>Activiteiten</i>		
Stichting Marline Fritzius	12.594	14.300	Schilderen	12.664	13.043
Gem. Capelle ad IJssel	1.104	828	Zeilen	3.449	3.753
Overige bijdragen	750	1.564	Kerstlunch	2.195	2.539
Totaal	14.448	16.692	Totaal	18.308	19.335

TOELICHTING

De stichting is opgericht op 19 december 2006.
Activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vastgesteld door het bestuur op 16 mei 2020

Toelichting op het financieel resultaat 2019

Uit de jaarrekening 2019 van Stichting Vrienden van het Afasiencentrum blijkt een stabiele financiële positie. Er was over 2019 een gering nadelig saldo, maar door het vervallen van een voorziening nam het vermogen enigszins toe.

Toch bestaat bij het bestuur de overtuiging dat een wat groter vermogen nodig is, wil de Stichting de komende jaren haar werkzaamheden en ondersteuning kunnen uitbreiden. Een van de middelen hiertoe is het genereren van meer inkomsten uit giften en donaties.

Voor het overige zal het beleid van de stichting Vrienden in 2020 ongewijzigd blijven.

Bijlage : Inhoudelijke toelichting op de activiteiten van het Praatatelier van het Hersenletsel- en Afasiencentrum Rotterdam e.o
info@praatatelier.nl tel. 010-442.53.61

Inleiding

Het Praatatelier vervult een vangnetfunctie voor mensen die moeite hebben zich te handhaven in de maatschappij. Ons activiteitenaanbod en werkwijze stimuleert een vloeiende overgang van gespecialiseerde NAH-zorg naar welzijnsactiviteiten in eigen omgeving. Bij het Praatatelier kan men terecht zonder indicatie. De laagdrempelige activiteiten van het Praatatelier faciliteren begrip van de omgeving voor de gevolgen van NAH waardoor de leefbaarheid en sociale cohesie vergroot. De coördinator organiseert samen met deelnemers, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers diverse activiteiten en begeleidt hen bij het tot stand komen van het aanbod in nauwe samenwerking met beroepskrachten van het Hersenletsel- en Afasiencentrum, Dagactiviteiten De Zellingen, het Hersenletselcentrum Rotterdam Rijnmond, de Vrienden van het Afasiencentrum en de patiëntenvereniging Hersenletsel.nl.

In deze bijlage worden de onderstaande prestaties en activiteiten van 2019 beschreven:

- Het bieden van aangepaste NAH-activiteiten aan mensen met NAH, afasiepatiënten en hun naastbetrokkenen (mantelzorgers, vrijwilligers);
- Het voorzien in specifieke cursussen, gespreksgroepen en informatie bijeenkomsten om ervaringsdeskundigen, mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen.
- Het organiseren van speciale meeloop- en familiedagen;
- Het actief betrekken van deelnemers bij het activiteitenaanbod om maatschappelijke participatie te bevorderen.

Mijn hartelijke dank aan allen die het Praatatelier in 2019 mogelijk maakten.

Drs. M.A.H. Verschaeve
Manager Hersenletsel- en Afasiencentrum
Bestuurslid Vrienden van het Afasiencentrum

Omschrijving van de activiteiten

1 Het aanbieden van aangepaste NAH-activiteiten aan mensen met hersenletsel, afasiepatiënten en hun mantelzorgers / naast betrokkenen

Het Praatatelier heeft een preventieve functie om terugval te voorkomen bij mensen die zorg ontvingen, mantelzorgers te ontlasten en de gevolgen van NAH voor het dagelijks leven onder de aandacht te brengen van een breed publiek.

Telefonisch contact, een mailtje, bericht op LinkedIn of inloop met kopje koffie

Getroffenen, naast betrokkenen of mantelzorgers, die wat meer op afstand wonen, kunnen elke werkdag terecht voor vragen, een luisterend oor of advies. Ook in het nieuwe pand aan Linie 5A lopen mensen regelmatig binnen voor een vraag of advies. Deelnemers Praatatelier krijgen de uitnodigingen voor de activiteiten per mail. De flyer Praatatelier met het programma is in 2019 drie keer uitgebracht.

Wekelijkse activiteiten:

Het wekelijks aanbod van activiteiten, die zowel educatief als ontspannend van aard zijn, wordt gewaardeerd door mensen met NAH.

Op maandag-, woensdag- en vrijdagmiddag zijn er schilder- tekenlessen of creatieve activiteiten en op donderdagmiddag boetseert men. Ook het eenhandig koken op vrijdag is een voorbeeld van een wekelijkse activiteit waar mensen toepassen wat ze leerden tijdens de therapie. Onder begeleiding van de ergotherapeut, kunstenaar of kunstzinnig therapeut oefenen mensen om hun aangedane arm beter in te zetten en doen ervaring op met initiatief nemen, plannen en organiseren.

Op vrijdagmiddag begeleidt gitarist en ervaringsdeskundige deelnemer U. de spreekzang groep op de Linie.

Dagelijks hielpen ervaringsdeskundigen anderen die nog therapie of training volgen in het centrum. Door de activiteiten van het Praatatelier werd de overgang van de therapiesituatie naar het zelfstandig uitvoeren in eigen omgeving makkelijker. Aanvullend op een afasietherapie eerste lijn konden drie mensen uit Capelle aan den IJssel gedurende een periode participeren in een gespreksgroep van het Praatatelier om extra te oefenen en meer zelfvertrouwen te krijgen.

Ook in 2019 konden mensen met NAH vanuit het Praatatelier begeleiding ontvangen om deel te kunnen nemen aan de wijkactiviteiten Ontmoeting als voorliggende voorziening. De activiteitentuin in de Bazuin en de groep Muziek en Zang zijn daar een mooie voorbeelden van. Via de CVA-verpleegkundige en een collega van Gemiva konden twee mensen met NAH, die nooit in zorg waren bij het Hersenletsel- en Afasiecentrum instromen. Ze komen elke maandag helpen als vrijwilliger. Het Praatatelier hielp om bij de andere vrijwilligers en deelnemers begrip te krijgen voor de beperkingen van de twee mannen bij het verwerken en vasthouden van informatie. De ervaring heeft inmiddels wel geleerd dat deze 'begeleiding' en instructie regelmatig herhaald moet worden.

In 2019 werd de donderdaggroep Muziek en Zang zo groot dat hij gesplitst werd in een ochtend en middaggroep. Op de Bazuin kunnen mensen met NAH in de ochtend instromen en in de middag in de Baronie. Beide groepen zijn voorbeelden van integratie van diverse doelgroepen. Voor mensen met NAH die niet meer in een reguliere setting muziek kunnen maken vanwege de overprikkeling is het aanbod van het Praatatelier een uitkomst. Ook hier is de begeleiding van het Praatatelier belangrijk om periodiek bij te sturen in het bewaken van structuur en rust. De muziekgroep van de Baronie verzorgde het muzikale intermezzo bij de opening van Linie 5a en de Kerstlunch van het Hersenletsel- en Afasiencentrum bij Van der Valk. De genodigden zongen mee met de 'band'.

Kerstlunch bij van der Valk

De feestelijke bijeenkomst werd gesponsord door de Vrienden van het Afasiencentrum. Tijdens deze jaarlijkse traditie kunnen vrijwilligers, mantelzorgers en deelnemers genieten en bijpraten. Muziek en Zang liet 89 aanwezigen genieten van de kerstsfeer.

“Ik vond het leuk dat ik met mijn vrouw deel mocht nemen aan de kerstlunch. Wij waren erg vroeg aanwezig toen zijn wij bij de open haard gaan zitten en hebben daar wat gedronken. Binnen in de eetzaal was het gezellig ingericht met de kerstbomen erbij en de ronde tafels verspreid. Wij zaten vlak bij de kerstboom toen iemand aan kwam lopen er naar ons toe keek ik wenkte naar haar dat ze bij ons aan tafel mocht komen zitten, ze liet een pasje zien dat ze afasie had. Om 11 uur ging de muziek en zang optreden. We hebben gezellig meegezongen. Om 12 uur mochten we langs het buffet lopen en gerechten opscheppen. Na het eten kregen we een ijsje. Na het buffet heeft Mia nog een toespraak gehouden. Het was een geweldige dag.” John

Jongeren actief

De patiëntenvereniging Hersenletsel.nl en het Praatatelier werken samen om jongeren met NAH van 18 tot 28 jaar, te ondersteunen. Eén Capelse jongere is initiatiefnemer van “Meet young brains. Op de laatste donderdag van de maand aten ze met elkaar in de Reigerlaan/Linie 5a. Dit jaar organiseerde het Praatatelier een NAH-jongerenweekend. Vijf jongeren met NAH deelden ervaringen, deden samen activiteiten en zochten naar prikkelarme uitgaansgelegenheden in de omgeving.

2. Het voorzien in specifieke cursussen, gespreksgroepen en informatie bijeenkomsten om ervaringsdeskundigen, mantelzorgers en vrijwilligers uit de doelgroep NAH te ondersteunen.

Focusdag voor zorgverleners in de Doelen

De jaarlijkse Focusdag, gehouden in april stond dit jaar in het teken van 'levenlang leren'. Onze Capelse jongere met NAH, haar vader en twee andere Ervaringsdeskundigen deelden hun ervaringen met 100 zorgverleners uit de omgeving. Ze lieten zien dt ervaringen delen en zoeken naar wat wel kan nooit ophoudt. Leven met NAH blijft een spannende zoektocht in het vinden van balans tussen draagkracht en draaglast. Voor naasten (mantelzorgers blijft het de uitdaging om ruimte te laten en toch nabij te blijven, zonder jezelf te verliezen. Er werd een oproep gedaan aan zorgverleners om in hun begeleiding creatief me te blijven zoeken naar 'leermomenten'.

Workshops en cursussen

Cursus fotografie

Het doel van deze cursus was om mantelzorgers te ontlasten door getroffen en te stimuleren actief te worden in hun eigen omgeving en de relatie afwisselend en levendig te houden door samen "in gesprek blijven". Ook in 2019 bood het Praatatelier twee soorten cursussen fotografie aan: één voor mensen met NAH en één voor koppels.

De eerste cursus was bedoeld voor getroffen en om hun hersenletsel én eigen leefomgeving in beeld te brengen.

De tweede cursus richtte zich op koppels, waarvan één van de twee afasie heeft.

De resultaten van de workshops fotografie werden geëxposeerd in juni tijdens de barbecue voor de vrijwilligers en toegelicht tijdens de officiële opening van de Linie5a op 10 oktober.

Ervaringsdeskundigen en vrijwilligers hebben meerwaarde

Vrijwilligers assisteerden wekelijks bij de groepen of hielpen mensen individueel. Ze hadden maandelijks overleg met de dagdeelverantwoordelijke medewerker van het centrum & Praatatelier. Vier keer werd een overleg voor de vrijwilligers gehouden. Daarnaast vonden er twee scholingen en een kerstbijeenkomst plaats. Bij alle activiteiten was de coördinator Praatatelier aanwezig.

Een aantal ervaringsdeskundigen wilden en konden zich structureel inzetten om iets te betekenen voor anderen. Ze hebben een enorme meerwaarde bij de groep *"Ipad en apps om communicatie en zelfredzaamheid te ondersteunen"*, omdat cliënten, die nog formele zorg nodig hebben, kunnen zich optrekken aan de vooruitgang en ervaringen van iemand die al langer leeft met de gevolgen van hersenletsel.

Op donderdagmiddag was er twee maanden Engelse les voor mensen met afasie gegeven door vrijwilligers, twee Amerikaanse studenten, die deelnemen aan een uitwisselingstraject.

Thema-avonden op de laatste donderdag van de maand

Iedere **laatste donderdag** van de maand was er een **Inloop Thema avond**. Deze startte om 19.15 u met een kopje koffie of thee en werd ingeleid met een inhoudelijk onderwerp.

- 31 Januari   Ambassadeurs van Hersenletsel.nl vertellen over wat hersenletsel met je doet en wisselen ervaringen uit : 17 deelnemers
Tip van een ambassadeur: "raak niet ontmoedigd als je iets nieuws probeert/ iets ouds weer wilt oppakken (b.v. koor). Als het nu niet lukt , kan het misschien wel over een tijdje. Probeer het dan nog een keer".
Ontdekking van een partner: "door de ervaringsverhalen hier besef ik dat ik niet alleen mantelzorger ben maar zelf ook last heb van NAH dat ik lang geleden heb opgelopen. Dat doet me veel!"
- 28 februari   Communicatie tips bij hersenletsel": 15 deelnemers
Ervaringsdeskundigen die aangeven hoe ze het vinden om "aangevuld" te worden. En een vrijwilliger leerde om navraag te doen om te controleren of iemand dat wenst.
- 28 maart   "Vergroten van de zelfstandigheid" Ergotherapie bij hersenletsel: 4 deelnemers
Er was veel herkenning bij zichzelf of kennis met NAH cliënten. Veel verbazing over wat een ergotherapeut allemaal kan doen in geval van NAH
- 25 april   "Jongeren met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH)": 2 deelnemers
Besproken hoe je PR kunt verbeteren om jongeren te bereiken in Capelle, in de toekomst samenwerken
- 23 mei   "Ik zie het anders, hoe kan dat? " Visuele problemen na NAH: 9 deelnemers
Na uitleg over visuele problemen is een deelnemer aangemeld bij Visio, en iemand anders is doorverwezen naar logopedie in Rijckehove i.v.m. Parkinson van echtgenoot. Ook hebben 2 mensen contactgegevens uitgewisseld voor verder contact.
- 27 juni   "Praten na een CVA niet vanzelfsprekend" uitspraakproblemen bij NAH
8 deelnemers,
- 25 juli   "Rouwen om de partner die hij/zij was, houdt dat ooit op?"
Verplaatst naar 26-9 i.v.m. verhuizing Afasiecentrum naar de Linie

- 29 augustus "Ambassadeurs Hersenletsel.nl vertellen" : 30 deelnemers
"Mijn kinderen moesten weer wennen aan hun nieuwe papa. Het duurde jaren voor het weer gewoon was"
- 26 september "Rouwen om de partner die hij/zij was, houdt dat ooit op?" : 6 deelnemers
"Gelukkig realiseerde ik me niet toen de politie voor de deur stond, dat de oude Ron nooit meer terug zou komen. Ik heb maanden geleefd in de veronderstelling dat het wel weer over zou gaan."
- 31 oktober Veranderd leven in praktische zin: 12 deelnemers
- 29 november Ambassadeurs Hersenletsel.nl vertellen uit eigen ervaringen: 25 deelnemers
"ik woon hier maar was nog nooit eerder geweest. Goed om een keer mee te maken, weet nu dat er meer mensen zijn zoals wij"

3. Het organiseren van speciale meeloop- en familiedagen

In 2019 deed Hersenletsel.nl on tour, een jaarlijks fietsevenement Capelle aan den IJssel aan. Deze zesdaagse fietstocht voor en door mensen met NAH wordt georganiseerd om aandacht te vragen voor het leven met NAH. De groep van 30 fietsers zocht en vond een aangepaste en gratis plaats voor een overnachting. Op zondag 12 mei dineerden en sliepen ze in Rijckehove. OP maandag 13 mei konden vier Capellenaren met NAH een stukje van de route meefietsen.

De fietsers en hun begeleiders worden uitgezwaaid en krijgen de laatste instructies mee om het evenement veilig te laten verlopen. Vier deelnemers van de dagtocht fietsen tot Krimpen aan de Lek mee en twee van hen fietsten mee tot Dordrecht.

Ondersteuning van het cliëntsysteem waaronder de partners, kinderen, jongeren en overige mantelzorgers

Uit de jaarevaluaties bleek dat de meeloopdagen in het Hersenletsel- en Afasiacentrum en de persoonlijke gesprekken met aandacht voor de mantelzorger erg werden gewaardeerd. Bij welzijn staan de resterende mogelijkheden en het welbevinden centraal.

Voor mantelzorgers is het cruciaal dat de getroffen zijn vaardigheden kan onderhouden, gedoseerd prikkels en een dagstructuur aangeboden krijgt. Daarnaast is het voor de mantelzorger fijn om tijd, gelegenheid en ruimte te hebben om zijn eigen verhaal kwijt te kunnen. Het kunnen delen van ervaringen, successen, zorgen en verdriet met anderen die in eenzelfde situatie verkeren, is mogelijk in de partnergroepen, cursussen, en bijeenkomsten zoals de Kerstlunch en het Zeilweekend.

Ook in 2019 organiseerde het Praatatelier samen met de Vrienden van het Afasiacentrum een familie zeilweekend en namen we deel aan de Kunstmarkt. De foto's hiernaast zeggen meer dan 1000 woorden. Een uitgelezen plek om met anderen ervaringen uit te wisselen

Familiedag en meeloopdag voor jongeren

Op 2 mei liepen drie jongeren uit Capelle van 10.00 tot 14.30 u mee met hun ouder in het centrum. Tijdens de familiedag 2019 stond het veranderd leven centraal. Zesentwintig mensen kwamen de eerste zaterdag van november bij elkaar in de linie 5a. Er waren twee soorten workshops: "anders communiceren" en "veranderd leven". In drie groepen gingen ouders, naast met mensen met NAH in gesprek hoe ze elkaar kunnen ondersteunen in het dagelijks leven. De familiedag werd als zeer geslaagd en waardevol ervaren.

Een van de hoogtepunten in 2019 was de **meeloopmiddag tijdens de officiële opening** op 10 oktober van Linie 5a. Het bezoek en interesse van onze burgemeester, bestuurders en gasten werd erg gewaardeerd door onze deelnemers met NAH en hun naasten.

De belangstelling was overweldigend met meer dan 75 bezoekers die in kleine groepen een rondleiding kregen.

4. Het actief betrekken van deelnemers bij het activiteitenaanbod om de maatschappelijke participatie te bevorderen.

Het informele contact tussen professionals, vrijwilligers, getroffen en hun naasten tijdens educatieve of ontspannende activiteiten is erg waardevol. Het draagt bij aan het toepassen van geleerde vaardigheden in een andere omgeving en geeft inzicht in de mate van (over)belasting bij de mantelzorger. Dit komt met name aan bod tijdens de speciaal georganiseerde excursies.

Verslag gemaakt door deelnemers Zuiderzeemuseum, Enkhuizen 13 september 2019

Op 13 september zijn er 44 mensen van het Afasiecentrum en dagactiviteiten naar het Enkhuizen met een bus van MuseumPlusBUs. Met deze bus gingen we naar het Zuiderzeemuseum, hier waren huisjes en een kerk uit alle provincies rond het IJsselmeer. Er waren van het Zuiderzeemuseum mensen die per 10 mensen een stukje van het museum laten zien en verteld. Onze mensen hebben veel gelopen achter deze mensen aan.

Rond 13.00 uur hebben we daar heel goed gegeten en rond 14.00 uur op een boot op het IJsselmeer gevaren. Tegen 14.30 uur zijn we weer op de bus naar huis gestapt. Het was en hele goede dag en ook nog mooi weer. Andre L.

Zuiderzeemuseum, Enkhuizen 13 september 2019 Interview Ati R met Barbara

Wat wil je vertellen?

Het was een leuke dag. Ik vond het op het openlucht museum in Arnhem lijken, mijn favoriete museum. De lunch was heerlijk met 3 broodjes en een kroket en thee, koffie of melk.

Ik ben gevallen over een stoepje en heb een blauwe knie. De mevrouw van het museum was erg hulpvaardig en bezorgd. Ik ben goed geholpen.

Wat heb je gezien en gedaan?

Ik heb veel oude bekenden gezien uit de bieb, de straat en uit de zorg.

Veel huisjes van vroeger van rond het IJsselmeer. Zij waren haring aan het roken. Ik heb het niet geproefd. Met de boot gevaren op het IJsselmeer en de Afsluitdijk gezien. We mochten als eersten op de boot. De kapitein vertelde veel over het water.

Je kon overal veel souvenirs kopen, voor elk wat wils.

Bij een van de huisjes was een vrouw aan het wassen zoals dat toen ging. Veel met de hand en zwaar werk. Wat hebben wij nu toch een mazzel met de wasmachine.

We waren mooi op tijd thuis en mijn partner stond al te wachten om mij op te halen.

Het was een extra lange zeer geslaagde dag. Het krijgt van mij een 9 ½ met een griffel.

Prestaties	datum	aantal deelnemers			Professional vrijwilligers	duur van de activiteit
		Capelle	R' dam	elders		
Alle activiteiten zijn rolstoeltoegankelijk en hebben een educatieve doelstelling.					begeleiding van de activiteit	
Excursies						
Bezoek aan Boijmans van Beuningen	10-01-2019	1	7	9	2	10.15 -15.15 u
Valetijnsvoorstelling Quint in het Isala theater	14-02-2019	6	2		1	13.00 - 18.00 u
Koffie drinken bij La Pace Capelle	13-03-2019	7	10	8	6	10.00-12.00 u
Excursie naar de SS Rotterdam	3-4-2019	6	2	12	2	10.00-15.00 u
Meefietsen met "Hersenletsel on Tour"	13-5-2019	4		2	1	10.00-12.00 u
Fietstocht "Kinderdijk"	8-5-2019					Niet doorgedaan ivm kou
Zeilen op de 'Lutgerdina'	31-5-2019 02-6-2019	8	1	10	2	Vr. 20.00 u tot zo. 16.00 u
Fietstocht "Kinderdijk" 2 ^e kans	12-6-2019					Niet doorgedaan i.v.m. stortbuien
Uitwaaien Hoek van Holland	23-07-2019	8	1	10	2	09.30-16.00 u
Museum plus bus Enkhuizen	13-09-19	33	8	2	4	08.00-18.00 u
Fietsen met duo fiets en pannenkoeken eten	30-10-19	6	1	0	1	11.00 - 15.00 u
Kerst shoppen Intratuin	25-11-19	6	3	0	2	10.00 u - 15.00i

Kerngetallen:

Gemiddeld aantal deelnemers per activiteit: variërend van 5 tot 150
 Gemiddeld aantal Capelse deelnemers per activiteit: variërend van 3 tot 250
 Totaal aantal deelnemers dat bereikt: circa 195

Locatie

Het vestigingsadres van het Praatatelier is het Hersenletsel- en Afasiecentrum te Capelle aan den IJssel. De activiteiten werden op wisselende locaties aangeboden.

De excursie naar de Kerstmarkt werd op verzoek opnieuw georganiseerd.

Tien mensen gingen 25 november op pad en genoten omdat het op die dag (in tegenstelling van de zaterdagen rustig was)

Ik vond het leuk dat ik mee mocht naar het tuincentrum om te Kerstshoppen. Ik heb gezellig achter de rolstoel van een man gelopen. Het was schitterend om al die kersttaferelen en artikelen te bekijken. Ik heb nog gelachen met iemand. Die pakte een conifeerplantje met goudconfetti en haar arm zat tot haar elleboog onder de confetti. Met koffietijd zijn we gezellig in het restaurant koffie en thee gaan drinken. Verschillende mensen hadden ook kerstartikelen gekocht. Het was een gezellige en geslaagde dagactiviteit en zeker voor herhaling vatbaar.

Bekendheid

Het programma van het Praatatelier is te vinden op de website en activiteiten worden regelmatig onder aandacht gebracht in de streekkrant. Ook worden er berichten op de Social media geplaatst. Door het mooie weer tijdens de Kunstmarkt in Capelle op 14 september konden we meer dan 250 belangstellenden bereiken.

Tot slot

Het Praatatelier bereikt diverse soorten deelnemers:

- mensen met NAH die formele zorg ontvangen en door deelname aan activiteiten Praatatelier minder of geen beroep doen op formele zorg
- mensen met beperkingen (al dan niet door NAH) die iets voor anderen willen betekenen of vrijwilligerswerk willen doen, maar een rustige gestructureerde omgeving en begeleiding nodig hebben;
- ervaringsdeskundigen die opgeleid worden tot vrijwilliger in een veilige omgeving;
- mantelzorgers en naast betrokkenen die middels informeel contact, cursussen of gespreksgroepen ondersteund kunnen worden;
- vrijwilligers, die door persoonlijke omstandigheden of arbeidsparticipatie beperkt zijn in tijd of mogelijkheden en hun competenties willen inzetten voor bijzondere activiteiten.